

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیأت وزیران

بسمه تعالی

“با صلوات بر محمد و آل محمد”

وزارت نیرو- وزارت راه و شهرسازی- وزارت صنعت، معدن و تجارت
وزارت آموزش و پرورش- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی- سازمان برنامه و بودجه کشور
سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران- سازمان ملی استاندارد ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۵/۱۲/۱۱ به پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های راه و شهرسازی، صنعت، معدن و تجارت، نیرو و آموزش و پرورش و سازمان‌های صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران و برنامه و بودجه کشور و به استناد مواد (۲) و (۳) قانون توسعه و بهینه‌سازی آب شرب شهری و روستایی در کشور - مصوب ۱۳۹۴- آیین‌نامه اجرایی مواد یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین‌نامه اجرایی مواد (۲) و (۳) قانون توسعه و بهینه‌سازی آب شرب شهری و روستایی در کشور

ماده ۱- اصطلاحات مندرج در این آیین‌نامه در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

- الف- قانون: قانون توسعه و بهینه‌سازی آب شرب شهری و روستایی در کشور - مصوب ۱۳۹۴.
- ب- الگوی مصرف آب: میزان مصرف آبی که به عنوان متوسط مصرف ماهانه آب مشترکین خانگی براساس بعد خانوار استانی و مناطق جغرافیایی مطابق با تبصره (۴) ماده (۱) قانون به تفکیک شرایط عادی، تنش و بحران توسط وزارت نیرو تهیه و ابلاغ می‌گردد. الگوی مصرف آب مشترکین آب غیرخانگی، ظرفیت قراردادی نامیده می‌شود که در قرارداد مشترک درج شده و مشترک مجاز به مصرف تا این حد بر حسب متر مکعب در ماه می‌باشد.
- پ- تجهیزات آب بر: مجموعه‌ای از وسایل و تجهیزاتی که در آن آب، مصرف، تبدیل یا منتقل می‌شود مانند ماشین لباسشویی، ظرفشویی، کولر آبی، شوفاژ و آب‌گرمکن.
- ت- تجهیزات آب پخش: تجهیزاتی که فقط آب را منتقل و پخش می‌نمایند مانند انواع شیرآلات، آب‌شویه (سیفون)، دوش و سرشیر.
- ث- تجهیزات کاهنده مصرف: تجهیزاتی مانند وسایل کاهنده دبی جریان، کاهنده فشار و افزایش دهنده سرعت خروجی آب که باعث کاهش مصرف آب اعم از آب‌بر و آب‌پخش می‌گردند.

ج- آب خاکستری: فاضلاب تولید شده در خانه به جز فاضلاب توالت.

چ- بازچرخانی آب: فرآیند استفاده مجدد از آب خاکستری یا پساب.

ح- برچسب آب: صفحه حاوی اطلاعات مربوط به معیارها و برخی مشخصات فنی از قبیل مقدار مصرف و یا بازده که بر روی بدنه کالاهای آب بر و کالاهای آب پخش جهت اطلاع استفاده کنندگان از میزان مصرف آب، قابل نصب می باشد.

خ- تأسیسات جمع آوری آب باران: تجهیزات جمع آوری، ذخیره سازی و بهره برداری از آب باران که از پشت بام یا محوطه ساختمان یا بخشی از معابر عمومی سرازیر می شود.

ماده ۲- سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران مکلف است با هماهنگی و کمک وزارت نیرو در همه ایام به ویژه در ماههای گرم سال در شبکه های رادیویی و تلویزیونی سراسری و استانی، برنامه های مرتبط با مدیریت مصرف و بهره روری آب شرب در گروه های مختلف سنی شامل کودکان و بزرگسالان را تولید و نسبت به پخش رایگان آن در ساعات پرمخاطب و در ساختارها و قالب های متنوع به شرح جدول زیر اقدام نماید:

ردیف	پوشش شبکه	استان موضوع پخش برنامه ها	نوع شبکه (تلویزیونی/رادیویی)	حداقل ماهانه پخش برنامه مرتبط	هدف پخش
۱	شبکه های سراسری	تمامی استانها	تلویزیونی	۱۲۰۰ دقیقه	ترویج مناسب فرهنگ
			رادیویی	۲۴۰۰ دقیقه	بهینه مصرف
۲	شبکه های استانی	استان هایی که اکثریت جمعیت آنها به تشخیص وزارت نیرو تحت شرایط عادی تأمین آب قرار دارند	تلویزیونی	۳۶۰ دقیقه	آموزش مخاطبان در خصوص مدیریت و کاهش مصرف آب
			رادیویی	۷۲۰ دقیقه	
		استان هایی که اکثریت جمعیت آنها به تشخیص وزارت نیرو تحت شرایط تنش در تأمین آب قرار دارند	تلویزیونی	۴۸۰ دقیقه	آموزش مخاطبان در خصوص مدیریت و کاهش مصرف آب و هشدار درباره وضعیت آبی کشور و استان مربوط
			رادیویی	۹۶۰ دقیقه	
		استان هایی که اکثریت جمعیت آنها به تشخیص وزارت نیرو در شرایط بحرانی تأمین آب قرار دارند	تلویزیونی	۶۶۰ دقیقه	آموزش مخاطبان در خصوص مدیریت و کاهش مصرف آب، پخش اعلامیه های وزارت نیرو، نشان دادن فاجعه آبی و نتایج حاصل از بی آبی
			رادیویی	۱۳۲۰ دقیقه	

تبصره ۱- در اجرای بند (الف) ماده (۲) قانون، وزارت نیرو مکلف است با همکاری سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران محتوا و اثربخشی برنامه های موضوع این ماده را بررسی و ارزیابی نموده و به صورت مستمر نسبت به رفع نواقص و بهبود آنها اقدام نماید.

تبصره ۲- تمامی تارنماها (سایت ها)، خبرگزاری ها و رسانه های نوشتاری که از بودجه عمومی دولت استفاده می نمایند مکلفند در هر ماه نسبت به آگاهی بخشی در زمینه مدیریت مصرف آب از

طرق مختلف از جمله پخش آگهی، گزارش، چاپ مقاله و تهیه ویژه‌نامه‌ها با هماهنگی وزارت نیرو اقدام نمایند. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مکلف است در مقاطع شش ماهه گزارش فعالیت‌های صورت گرفته در این خصوص را به سازمان برنامه و بودجه کشور ارایه نماید.

ماده ۳- وزارت آموزش و پرورش مکلف است با همکاری وزارت نیرو ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ آیین‌نامه، آموزش نحوه مصرف بهینه آب را در تدوین کتب درسی و برنامه‌های آموزشی و پرورشی منظور نماید.

ماده ۴- سازمان ملی استاندارد ایران مکلف است با همکاری وزارتخانه‌های نیرو و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی استانداردهای ملی تجهیزات و ماشین‌آلات آب‌بر و آب‌پخش شامل استاندارد برچسب آب، استانداردهای فنی و تأسیسات جمع‌آوری آب باران و بازچرخانی آب را متناسب با شرایط کم‌آبی کشوری در راستای مدیریت مصرف بهینه آب، ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، تدوین و جهت طی مراحل اجباری شدن به شورای عالی استاندارد ارایه نماید.

تبصره ۱- کلیه تولیدکنندگان و واردکنندگان تجهیزات آب‌بر و آب‌پخش و تجهیزات مرتبط با تأسیسات جمع‌آوری آب باران و بازچرخانی آب مکلفند با رعایت قوانین و مقررات و بر مبنای استانداردهای ملی مربوط، نسبت به تهیه و نصب برچسب آب بر روی کالا و بسته بندی آن اقدام نمایند. واردات، توزیع و فروش تجهیزات آب‌بر و آب‌پخش پرمصرف مغایر با الزامات برچسب آب ممنوع است.

تبصره ۲- ثبت سفارش و واردات کالاها و تجهیزات مغایر با استاندارد ملی و بین‌المللی مورد تأیید سازمان ملی استاندارد ایران موضوع این ماده ممنوع بوده و گمرک جمهوری اسلامی ایران موظف است از ورود تجهیزات یادشده جلوگیری نماید. موارد ثبت سفارش شده قبل از ابلاغ این آیین‌نامه مستثنی می‌باشند.

تبصره ۳- تمامی کاربران آب در بخش‌های دولتی، نظامی، انتظامی، نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی مکلفند تجهیزات و ماشین‌آلات مورد نیاز خود را براساس استانداردهای این ماده خریداری نمایند. ذی‌حساب‌های مربوط مکلف به نظارت بر رعایت مفاد این تبصره می‌باشند.

ماده ۵- سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است به منظور تأمین منابع مورد نیاز جهت خرید و نصب تجهیزات کاهنده مصرف آب، بازچرخانی آب و تأسیسات جمع‌آوری آب باران در تمامی مراکزی که برابر قانون معاف از پرداخت آب‌بها می‌باشند، اعتبار لازم را با هماهنگی وزارت نیرو در قالب طرح ملی مدیریت مصرف آب شهری (تملك دارایی‌های سرمایه‌ای) پیش‌بینی و در بودجه سالانه طرح‌های عمرانی تأمین نماید.

ماده ۶- وزارت راه و شهرسازی مکلف است ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، نسبت به اصلاح مبحث (۱۶) مقررات ملی ساختمان در زمینه طراحی و اجرای تأسیسات باز چرخانی آب، جمع‌آوری آب باران و دفع بهداشتی فاضلاب در ساختمان‌های موضوع بند (ث) ماده (۲) قانون و استفاده از تجهیزات کاهنده مصرف و الزامات مدیریت بهینه مصرف آب در تمامی ساختمان‌ها اقدام و شرایط لازم را جهت کنترل و تأیید طراحی و اجرای آن فراهم نماید.

تبصره - سازمان هواشناسی کشور موظف است ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، نقشه و فهرست شهرها و روستاهای دارای میانگین بلندمدت بارش سالانه (۲۵۰) میلیمتر و بالاتر را تهیه و اعلام نماید.

ماده ۷ - شرکت های آب و فاضلاب شهری و روستایی مکلفند پس از دریافت تأییدیه سازمان نظام مهندسی ساختمان در شهرها و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی در مناطق روستایی مبنی بر نصب تأسیسات باز چرخانی آب و جمع آوری آب باران در ساختمان های جدید الاحداث موضوع بند (ث) ماده (۲) قانون، نسبت به اعمال تخفیف در حق انشعاب آب به میزانی که به پیشنهاد وزارت نیرو به تصویب هیئت وزیران می رسد، اقدام نمایند.

تبصره ۱ - در صورت نصب تأسیسات باز چرخانی آب و جمع آوری آب باران در ساختمان های یادشده، شرکت های آب و فاضلاب شهری مکلفند پس از تأیید نصب تجهیزات مذکور و کنترل مستمر آن، نسبت به تخفیف بیست درصدی کارمزد دفع فاضلاب اقدام نمایند.

تبصره ۲ - در صورتی که در کنترل های دوره ای مشخص گردد تأسیسات باز چرخانی آب یا جمع آوری آب باران، کارکرد استاندارد را نداشته یا اینکه از مدار بهره برداری خارج شده اند، تخفیف مذکور برای اینگونه املاک تا زمان اصلاح قطع می گردد.

ماده ۸ - وزارت نیرو موظف است تعرفه های آب و فاضلاب را سالانه با هماهنگی سازمان برنامه و بودجه کشور به تفکیک شرایط عادی، تنش و بحرانی به تصویب هیئت وزیران برساند به نحوی که حداقل پنجاه درصد از منابع مورد نیاز جهت کاهش حداقل یک درصد از هدر رفت آب در شبکه تا رسیدن به استاندارد جهانی تامین گردد. مابقی منابع مورد نیاز در بودجه سنواتی پیش بینی می گردد.

اسحاق جهانگیری
معاون اول رئیس جمهور